

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Médiatörténet 2025/2026-os tanév

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudomány
1.3 Intézet	Újságírás
1.4 Szakterület	Kommunikációtudomány
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Újságírás, Digitális média

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Médiatechnológia története						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Györffy Gábor						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Györffy Gábor						
2.4 Tanulmányi év	II.	2.5 Félév	I.	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					31
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					10
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	81				
3.8 A félév össz-óraszama	125				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C2.1. A technológia által közvetített kommunikáció elméleteinek megértése</p> <p>C1.2. A kommunikációs helyzetek és a szakterület problémáinak fogalmi magyarázata</p> <p>C3.2. A különböző médiumok használatából eredő sajátosságok felismerése, a csatorna és a médiatermék jellegének függvényében.</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1. Reális megvitatása – elméleti és gyakorlati indoklás mellett – egyes szokványos szakmai problémáknak, ezek hatékony és deontológiai megoldása érdekében</p>

I s m e r e t e k	<p>A hallgatók képesek, hogy integrálják saját tudásukat, hogy hozzájáruljanak a szakmai gyakorlathoz és tudáshoz, valamint hogy másokat irányítsanak a digitális tartalom fejlesztésében</p>
K é p e s s é g e k	<p>A hallgató képes egy komplex szakmai problémát elemezni.</p>
F e l l ő s é g é s ö n á l l ó s á g	<p>A hallgató képes önállóan dolgozni, és reális munkatervet készíteni.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A sajtótörténeti előadás célja, hogy a hallgatók alapvető ismeretek szerezzenek a sajtó kialakulásának és fejlődésének fontosabb állomásairól, a jelenlegi
--------------------------------------	--

	sajtórendszer létrejöttének előzményeiről.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Az előadás történeti sorrendben mutatja be a laptípusok és sajtóműfajok kialakulását, a sajtó fejlődését meghatározó fontosabb történelmi eseményeket és gazdasági hatásokat, technológiai fejlődést, és ezzel hozzásegíti a hallgatókat, hogy tágabb időkeretbe tudják helyezni az újságírói pályához szükséges ismereteiket.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Sajtó és sajtótörténet. A sajtókutatás módszerei. Médiakutatás. A sajtótörténet gyakorlati jelentősége. A sajtótörténet időbeli elhelyezése. Sajtó és történelmi kor kapcsolata. A médiumok és a médiarendszer kialakulása.	Előadás, szemléltetés	
2. Sajtó és kommunikáció. Írásbeliség és szóbeliség. A hírközlés kezdetei. Olvasási szokások a nyomtatás feltalálása előtt.		
3. A könyvnyomtatás feltalálása. A sajtó kialakulásához vezető folyamatok. Reformáció és a nyilvánosság átalakulása. Társadalmi és gazdasági átalakulások Nyugat-Európában a 15-17. Században. A hírösszeköttetés átalakulása.		
4. A sajtó előzményei. Kézírtos és nyomtatott újságlevelek.		
5. A sajtó kialakulása Nyugat-Európában a 17. Században. Az úttörő sajtó. A francia centralizált modell. A angol polgári forradalom és a sajtó. A sajtó megszületése az Egyesült Államokban.		
6. Folyóiratok létrejötte Nyugat-Európában. A polgári nyilvánosság és a felvilágosodás. A sajtó létrejötte Kelet-Európában. A magyar sajtó létrejötte (Mercurius Hungaricus, Magyar Hírmondó, Erdélyi Magyar Hírvivő). Az első magyar folyóiratok		
7. A véleménysajtó kifejlődése a 18. Században. Európai és amerikai példák. Francia forradalom. Amerikai függetlenségi háború. Az angol sajtó fejlődése (The Times).		
8. A nyilvánosság átalakulása a 19. Században. Politikai, gazdasági, technológiai és társadalmi változások. A laptípusok létrejötte és a sajtórendszer elágazásai. A professzionális sajtó létrejötte. A magyar sajtó. A magyarországi véleménysajtó létrejötte a 19. Században (A Jelenkor és a Pesti Hírlap)		
9. Véleménysajtó fejlődése a 19. Században. Véleménysajtó és üzleti sajtó összecsapása. Az olcsó lapok kialakulása Európában és az Egyesült		

Államokban. Tényfeltáró újságírás a 19. Században. Az		
10. A technológiai fejlődés a 19. században. A médiumok előfutárai. Tömegsajtó létrejötte a 19. Század második felében. A bulvársajtó Európában és az Egyesült Államokban. New journalism. Hírparadigma. Sárga újságírás.		
11. A huszadik század új médiuma, a rádió. Közszolgálati és kereskedelmi modellek. A magyar rádió kezdetei.		
12. A televízió térhódítása. A magyar televízió kezdetei. A sajtó politizálódása a 20. században. Választási kampányok és élőben közvetített háborúk. Az írott sajtó átalakulása az audiovizuális média korában.		
13. Az irányított sajtórendszer Kelet-Európában. Ellenállási mozgalmak és szamizdat kiadványok. Az 1990 utáni demokratikus sajtó jellegzetességei kelet-Európában.		
14. Az internet és az online sajtó kialakulása. Jellegzetességek és sajátosságok. Hírverseny.		
<p>Könyvészet</p> <p>Győrffy Gábor: A média története. Egyetemi Kiadó, Kolozsvár, 2019.</p> <p>Frédéric Barbier-Catherine Bertho Lavenir: <i>A média története Diderot-tól az internetig</i>. Osiris, Budapest, 2004.</p> <p>Asa Briggs–Peter Burke: <i>A media társadalomtörténete Gutenbergtől az internetig</i>. Napvilág Kiadó, Bp., 2004.</p> <p>Frédéric Barbier: A könyv története. Osiris, Budapest, 2005. 42.</p> <p>Marshall Mc. Luhan: <i>A Gutenberg-galaxis: a tipográfiai ember létrejötte</i>. Trezor, Bp, 2001.</p> <p>Fülöp Géza: Sajtótörténet, sajtóismeret. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2000. 8.</p> <p>Kókay György (szerk.): <i>A magyar sajtó története</i>. I. kötet. Akadémiai Kiadó, Bp., 1979. http://mek.niif.hu/04700/04727/html/1.html</p> <p>Kosáry Domokos–Németh G. Béla (szerk.): <i>A magyar sajtó története</i>. II. kötet. Akadémiai Kiadó, Bp., 1985. http://mek.niif.hu/04700/04727/html/253.html http://mek.niif.hu/04700/04727/html/391.html</p> <p>Kókay György–Buzinkay Géza–Murányi Gábor: <i>A magyar sajtó története</i>. Kiadja a MÚOSZ-Bálint György Újságíró Főiskola, Bp., 1990.</p> <p>Buzinkay Géza: <i>Kis magyar sajtótörténet</i>, Budapest, 1993. http://vmek.oszk.hu/03100/03157/03157.htm</p> <p>Ferenczy József: <i>A magyar hírlapirodalom története 1780-tól 1867-ig</i>. Kiadja Lauffer Vilmos, Budapest, 1887.</p> <p>Giovannini Giovanni: <i>A kovakőtől a szilíciumig</i>, Püski Kiadó, 1992.</p> <p>Kókay György: <i>A magyar hírlap- és folyóiratirodalom kezdetei (1780-1795)</i>. Akadémiai Kiadó, Bp., 1970.</p> <p>Kuszálík Péter: <i>Erdélyi hírlapok és folyóiratok (1940-1989)</i>. Teleki László Alapítvány Könyvtára, Budapest, 1996.</p> <p>Lakatos Éva: <i>Sikersajtó a századfordulón</i>. Balassi Kiadó–Országos Széchényi Könyvtár, Bp., 2004</p> <p>Molnár János: <i>Az egyetlen (Az ellenpontok és az ellenpontosok története)</i>. Szeged, 1993.</p> <p>Tóth Károly (szerk.): <i>Ellenpontok</i>. Pro-Print, Csíkszereda, 2000.</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések

Diákok bemutatása az alábbi könyvészet alapján	Diákok egyéni bemutatása	
<p>Könyvészet</p> <ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="81 215 1511 286">1. Gyáni Gábor: <i>Sajtótörténet a társadalomtörténész szempontjából</i>. Médiakutató, 2006. tavasz. http://www.mediakutato.hu/cikk/2006_01_tavasz/04_sajtotortenet/01.html <li data-bbox="81 327 1511 398">2. Szajbély Mihály: <i>A médiatörténet és sajtótörténet viszonyáról</i>. Médiakutató, 2005 tavasz. http://www.mediakutato.hu/cikk/2005_01_tavasz/05_mediatorntenet/01.html <li data-bbox="81 439 1511 546">3. Bajomi-Lázár Péter: <i>Hírközlés tegnap és ma</i>. Médiakutató, 2009. ősz. http://www.mediakutato.hu/cikk/2009_03_osz/10_hirkozles/?q=h%C3%ADrk%C3%B6zl%C3%A9s#h%C3%ADrk%C3%B6zl%C3%A9s <li data-bbox="81 586 1511 694">4. Balogh János Mátyás: <i>Apró hirdetések és apróhirdetések Magyarországon 1850–1900</i>. Médiakutató, 2005. tél. http://www.mediakutato.hu/cikk/2005_04_tel/04_apro/01.html <li data-bbox="81 734 1511 869">5. Benkő Samu: <i>Széchenyi eszméinek és cselekedeteinek korabeli erdélyi fogadtatása</i>. Erdélyi Múzeum, 1992/1–4. 24 – 36. http://erdelyimuzeumfolyoirat.adatbank.transindex.ro/pdf/003Benko%20Samu_Szechenyi%20eszmeinek%20es%20cselekedeteinek%20korabeli%20erdelyi%20fogadtatasa.pdf <li data-bbox="81 909 1511 1043">6. Adorjáni Anna: <i>Nemzetfogalom az erdélyi magyar reformkori sajtóban</i>. Magyar Kisebbség, 2007. 3-4. http://www.jakabffy.ro/magyarkisebbség/index.php?action=cimek&lapid=34&cikk=2007_3-4_009Studium_Adorjani.htm <li data-bbox="81 1084 1511 1191">7. Kristóf György: <i>Az erdélyi időszi sajtó a kiegyezéstől a közhatalom változásáig (1867-1919.) Magyar Könyvszemle, 1938/1.</i> http://epa.oszk.hu/00000/00021/00192/pdf/041-066.pdf <li data-bbox="81 1232 1511 1303">8. Lázár Guy: <i>A szocialista nyilvánosság történetének alapvonala</i>. Médiakutató, 2006. tavasz. http://www.mediakutato.hu/cikk/2006_01_tavasz/02_szocialista_nyilvanossag/01.html <li data-bbox="81 1344 1511 1415">9. Kiss Balázs: <i>Missziótól marketingig</i>. Médiakutató, 2006. tavasz. http://www.mediakutato.hu/cikk/2006_01_tavasz/01_missziotol_marketingig/01.html <li data-bbox="81 1456 1511 1563">10. Lakatos Éva: <i>A léghajón való kiadástól a csavargók újságíráig Sajtótörténeti különlegességek, furcsaságok</i>. In: Magyar Könyvszemle 2002. 272-287. http://epa.oszk.hu/00000/00021/00034/0005-2ad.html <li data-bbox="81 1603 1511 1675">11. Lakatos Éva: <i>Álhírlapírók és a zugsajtó Magyarországon</i>. In: Magyar Könyvszemle, 1998. 233-259. http://epa.oszk.hu/00000/00021/00018/0005-119.html <li data-bbox="81 1715 1511 1823">12. Kókay György: <i>Az európai sajtó kibontakozása a 17. században</i>. In. Uő (szerk.): <i>A magyar sajtó története</i>. Akadémia Kiadó, Budapest, 1979. http://mek.niif.hu/04700/04727/html/7.html <li data-bbox="81 1863 1511 1935">13. Mark Deuze: <i>A web és a webes újságírás típusai</i>. Médiakutató, 2003. ősz. http://www.mediakutato.hu/cikk/2003_03_osz/04_webes_ujsgiras/01.html <li data-bbox="81 1975 1511 2047">14. Svennik Hoyer: <i>Média a harmadik évezred küszöbén</i>. Médiakutató, 2001 tél. http://www.mediakutato.hu/cikk/2001_04_tel/02_media_a_harmadik_evezred_kuszoben/?q=hoyer#hoyer <li data-bbox="81 2087 1511 2159">15. Bajomi-Lázár Péter: <i>Az objektivitás-doktrína nyomában</i>. Médiakutató, 2003. nyár http://www.mediakutato.hu/cikk/2003_02_nyar/02_objektivitas_doktrina/?q=bajomi#bajomi 		

16. Michael Kunczik: *A demokratikus újságírás*. Médiakutató, 2001. nyár.

http://www.mediakutato.hu/cikk/2001_02_nyar/01_demokratikus_ujsgiras/?q=kunczik#kunczik

17. Bodoky Tamás: *Támad a civilmédiára: minden ötödik Index-olvasó blogol*. Médiakutató, 2008. nyár.

http://www.mediakutato.hu/cikk/2008_02_nyar/06_civilmedia_index_blog/?q=bodoky#bodoky

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

-

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Szóbeli vizsga		4 pont
10.5 Szeminárium / Labor	Jelenlét legalább 8 órán Szemináriumi dolgozat bemutatása		2 pont 3 pont
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2025.02.02.

Dr. Györffy Gábor

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2025.02.11.

Conf. Dr. Radu Meza